

Zmiana rządowego programu „Finansowe Wspieranie Eksportu”¹⁾

W rządowym programie „Finansowe Wspieranie Eksportu” wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 1 „**Organy realizujące**” otrzymuje brzmienie:

„1. Organy realizujące rządowy program „Finansowe Wspieranie Eksportu”, zwany dalej „programem”

- a) Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) – bank udzielający kredytów eksportowych,
- b) Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. (KUKE S.A.) – ubezpieczyciel obejmujący ochroną kredyty eksportowe,
- c) minister właściwy do spraw finansów publicznych – organ tworzący oraz nadzorujący realizację programu,
- d) minister właściwy do spraw gospodarki – organ współpracujący z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych przy tworzeniu oraz nadzorowaniu realizacji programu,
- e) Komitet Polityki Ubezpieczeń Gwarantowanych przez Skarb Państwa (Komitet) – organ określający szczegółowe zasady działalności KUKE S.A. w zakresie ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa.”;

2) w pkt 2 „**Cele programu**”:

- a) tiret pierwsze oznacza się jako lit. a,
- b) tiret drugie oznacza się jako lit. b, która otrzymuje brzmienie:
„b) **ilościowe**

Wzrost polskiego eksportu poprzez ułatwienia w jego finansowaniu, polegające na udzielaniu przez BGK kredytów z ochroną ubezpieczeniową KUKE S.A. dla:

- zagranicznych nabywców polskich towarów i usług lub ich banków,
- polskich eksporterów na realizację kontraktów eksportowych.”;

3) w pkt 5 „**Rola BGK**” w akapicie pierwszym punktory pierwszy i drugi oznacza się odpowiednio jako lit. a oraz b;

4) w pkt 6 „**Rola KUKE S.A.**” zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Instrumenty realizacji programu będą objęte ubezpieczeniem KUKE S.A. w ramach ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa udzielanych zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1135, z późn. zm.).”;

5) pkt 7 „**Rola Komitetu Polityki Ubezpieczeń Eksportowych**” otrzymuje brzmienie:

„7. Rola Komitetu

Komitet:

- a) określa limity, do wysokości których KUKE S.A. samodzielnie podejmuje decyzję o ubezpieczeniu kredytu eksportowego,

---

¹⁾ Program został przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 28 lipca 2009 r. pod nazwą „Wspieranie polskiego eksportu poprzez udzielanie przez Bank Gospodarstwa Krajowego kredytów dla zagranicznych nabywców polskich towarów i usług lub ich banków z ochroną ubezpieczeniową Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.”, a następnie zmieniony w dniach: 12 grudnia 2012 r., 11 maja 2015 r. oraz 27 czerwca 2019 r.

- b) opiniuje wnioski o ubezpieczenie kredytu eksportowego, w przypadku jednostkowych transakcji przekraczających limity, o których mowa w lit. a.”;
- 6) pkt 8 **„Rola ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz ministra właściwego do spraw gospodarki”** otrzymuje brzmienie:

„8. Rola ministra właściwego do spraw finansów publicznych

Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, może udzielać poręczeń i gwarancji na zaciągnięte przez BGK, w celu realizacji programu, kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje. Poręczenia i gwarancje udzielane pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na kredyty eksportowe są zwolnione z opłaty prowizyjnej.

W trakcie obowiązywania programu minister właściwy do spraw finansów publicznych może przekazywać, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 2003 r. o Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2153, z późn. zm.), środki budżetowe, w szczególności w celu refundacji kosztów pozyskania kapitału przewyższających dochody BGK.”;

- 7) w pkt 9 **„Instrumenty realizacji programu”**:

- a) w ppkt 9.1 **„FINANSOWANIE ŚREDNIO I DŁUGOTERMINOWE”** część „Założenia ogólne produktów” otrzymuje brzmienie:
„Założenia ogólne produktów.

- a) Kredyt dla nabywcy jest to umowa kredytu pomiędzy instytucją finansową a kredytobiorcą (importerem, bankiem importera lub innym podmiotem występującym w transakcji), której podstawowym celem jest finansowanie kontraktu handlowego, zawartego pomiędzy polskim eksporterem a importerem, którego przedmiotem jest eksport towarów lub usług. Środki są udostępniane, zgodnie z postanowieniami umowy kredytu, na potrzeby finansowania lub refinansowania wykonanych prac lub składki KUKKE S.A. W odniesieniu do kredytu dla nabywcy dopuszczalne jest zawieranie umowy ramowej dotyczącej finansowania, przy czym zawarcie umowy możliwe jest w przypadku finansowania za pośrednictwem banku nabywcy.
- b) Refinansowanie kredytu dostawcy jest to umowa kredytu – między instytucją finansową i eksporterem – refinansująca kredyt dostawcy udzielony przez eksportera zagranicznemu nabywcy polskich towarów lub usług, w ramach której instytucja dokonująca refinansowania zobowiązuje się wypłacić dostawcy jego należności przed terminem ich zapadalności. Nabywca spłacałby kredyt kupiecki w terminach zgodnych z harmonogramem wynikającym z kontraktu eksportowego. Refinansowanie kredytu dostawcy może być realizowane z wykorzystaniem cesji praw do odszkodowania w ramach umowy ubezpieczenia w KUKKE S.A., przejęcia praw i obowiązków ubezpieczającego z ubezpieczenia w KUKKE S.A., wykupu należności z ubezpieczeniem w KUKKE S.A.
- c) Mechanizm stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych polega na dokonywaniu wzajemnych rozliczeń pomiędzy BGK a bankiem, który udzielił kredytu eksportowego objętego mechanizmem. Rozliczenia są

dokonywane każdorazowo w momencie spłaty raty kredytu i polegają na porównaniu wysokości stałej stopy procentowej CIRR (ogłaszanej przez Sekretariat OECD) danego kredytu z sumą krótkoterminowej stopy procentowej dla danego okresu i marży bankowej, i przekazaniu różnicy między tymi dwiema wartościami.

Kredyty w zakresie finansowania średnio i długoterminowego (tj. z okresem spłaty 2 i więcej lat) będą udzielane, ubezpieczane oraz obejmowane mechanizmem stabilizacji oprocentowania kredytów eksportowych zgodnie z warunkami Porozumienia OECD w sprawie Oficjalnie Wspieranych Kredytów Eksportowych (Porozumienie OECD) oraz Porozumienia w sprawie Subsydiów i Środków Wyrównawczych Światowej Organizacji Handlu (Porozumienie WTO) wyłącznie w ramach ubezpieczeń KUKA S.A. gwarantowanych przez Skarb Państwa.

Zgodnie z zasadami Porozumienia WTO oprocentowanie kredytów eksportowych udzielanych po zmiennej stopie procentowej nie może być niższe od kosztu pozyskania finansowania przez BGK, z wykorzystaniem poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, funduszy w takiej samej walucie, na taki sam okres oraz na takich samych warunkach jak kredyt eksportowy.

W przypadku kredytów udzielanych po stałej stopie procentowej, zgodnie z Porozumieniem WTO oraz Porozumieniem OECD, stała stopa procentowa kredytu eksportowego nie może być niższa niż tzw. stopa CIRR, której wysokość dla większości walut krajów OECD, w tym złotego, jest co miesiąc publikowana przez Sekretariat OECD. W szczególnych przypadkach, zgodnie z Porozumieniem OECD, stopa CIRR jest odpowiednio podwyższana.

Składka ubezpieczeniowa KUKA S.A. będzie określona zgodnie z uchwałą Komitetu, określającą system stawek opracowany w oparciu o Porozumienie OECD.”,

b) w ppkt 9.2 „**FINANSOWANIE KRÓTKOTERMINOWE**”:

- po lit. d dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) Gwarancja zapłaty na podstawie regwarancji wystawianych przez banki zagraniczne.”,
- w części „Założenia ogólne produktów”:
  - – w akapicie trzecim po lit. d dodaje się lit. e w brzmieniu:
„e) Przez gwarancję zapłaty na podstawie regwarancji wystawianych przez banki zagraniczne rozumie się instrument zabezpieczający płatność na rzecz eksportera towarów i usług ze strony importera. W przypadku braku zapłaty ze strony importera za zakupione towary czy usługi eksporter zwraca się bezpośrednio do banku wystawiającego gwarancję o wypłatę środków z gwarancji.”,
  - – skreśla się akapit czwarty,
  - – akapit piąty otrzymuje brzmienie:
„Wyżej wymienione produkty udzielane będą wyłącznie w przypadku eksportu do krajów, w których występuje ryzyko nierynkowe dłużnika, tj. krajów, o których mowa w akcie wykonawczym

wydanym na podstawie art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa.”,

- c) ppkt 9.3. „**FINANSOWANIE EKSPORTERA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ KONTRAKTÓW EKSPORTOWYCH**” otrzymuje brzmienie:

„9.3. FINANSOWANIE EKSPORTERA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ KONTRAKTÓW EKSPORTOWYCH

- a) Kredyt na prefinansowanie eksportu i inne instrumenty wsparcia bieżącej działalności eksporterów z gwarancją KUKI S.A.
b) Kredyt na finansowanie rozwoju eksportu z gwarancją KUKI S.A.

Założenia ogólne produktów.

- a) Kredyt na prefinansowanie eksportu jest kredytem udzielanym kredytobiorcom na pokrycie płatności związanych z przygotowaniem do realizacji kontraktów eksportowych, wynikających z faktur za zakup dóbr i usług, uzasadnionych kosztów wewnętrznych (wydziałowych, płac, narzutów na wynagrodzenia, itp.) oraz odtworzenie, powiększenie i modernizację istniejącego majątku trwałego. Kredyt może mieć charakter ogólnego finansowania obrotowego lub prefinansowania konkretnego kontraktu eksportowego. Oprocentowanie kredytu na prefinansowanie eksportu stanowi sumę stawki rynku międzybankowego oraz marży BGK. Wsparcie bieżącej działalności eksporterów może być realizowane również w formie gwarancji dotyczących kontraktów eksportowych (np. gwarancji dobrego wykonania kontraktu, gwarancji zwrotu zaliczki, gwarancji rękojmi, gwarancji wadialnej), w tym w formie regwarancji, a także gwarancji zapłaty (w tym w formie regwarancji), akredytyw dokumentowych oraz stand-by, które służą rozliczeniom z poddostawcami i podwykonawcami eksportera. Możliwe jest również udzielanie powyższych instrumentów w linii gwarancyjnej, linii na akredytywy lub linii wielocelowej (rozumianej jako linia w ramach której mogą być udzielane akredytywy lub gwarancje lub kredyty). Kredyt i inne instrumenty wskazane powyżej są udzielane na warunkach rynkowych. Uzupełniają lukę rynkową w przypadku utrudnionego dostępu do finansowania w bankach spowodowanego brakiem rzeczowych zabezpieczeń lub kierunkiem eksportu.
- b) Kredyt na finansowanie rozwoju eksportu jest kredytem udzielanym kredytobiorcom na finansowanie inwestycji generujących eksport dla obecnych i przyszłych eksporterów oraz finansowanie bieżącej działalności eksportera. Kredyt jest udzielany na warunkach rynkowych. Uzupełnia lukę rynkową w przypadku utrudnionego dostępu do finansowania w bankach spowodowanego brakiem rzeczowych zabezpieczeń lub kierunkiem eksportu. Oprocentowanie kredytu na finansowanie rozwoju eksportu stanowi sumę stawki rynku międzybankowego oraz marży BGK lub jest udzielany po stałej stopie procentowej.”;

- 8) w pkt 10 „**Obciążenia finansowe budżetu państwa**” część „Ryzyko nie pokryte składką ubezpieczeniową” oraz część „Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa” otrzymują brzmienie:

„Ryzyko niepokryte składką ubezpieczeniową

Rozliczenia związane z ubezpieczeniami gwarantowanymi przez Skarb Państwa są dokonywane na wyodrębnionym rachunku bankowym, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o ubezpieczeniach gwarantowanych przez Skarb Państwa. Rachunek jest zasilany w szczególności wpływami z tytułu składek ubezpieczeniowych oraz kwotami uzyskanymi w wyniku postępowań windykacyjnych i regresowych. Ze środków zgromadzonych na rachunku dokonuje się wypłat związanych z prowadzeniem ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa, w szczególności wypłat odszkodowań. W przypadku braku na rachunku wystarczających środków na pokrycie wydatków, w szczególności na wypłatę odszkodowań, Skarb Państwa może, na podstawie umowy pożyczki pomiędzy Ministrem Finansów a KUKKE S.A., zasilić rachunek odpowiednimi środkami. Corocznie w ustawie budżetowej jest rezerwowana kwota na ewentualne pożyczki z budżetu państwa na ten cel. Należy jednak podkreślić, że system ubezpieczeń gwarantowanych przez Skarb Państwa opiera się na założeniu, iż w długoterminowej perspektywie zainkasowane składki powinny pokryć wydatki związane z udzielaniem tych ubezpieczeń.

Poręczenia i gwarancje Skarbu Państwa

W celu realizacji przez BGK programu, Skarb Państwa może udzielić poręczeń i gwarancji na zobowiązania BGK z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek lub wyemitowanych obligacji do kwoty 6,0 mld zł.

Udzielanie kredytów dla nabywcy będzie skutkowało koniecznością tworzenia przez BGK odpisów lub rezerw na ryzyko zgodnie z odpowiednimi standardami rachunkowości.”;

- 9) użyte w postanowieniach niezmienianych w pkt 1–8 w różnym przypadku wyrazy „Bank Gospodarstwa Krajowego” oraz „Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.” zastępuje się odpowiednio wyrazami „BGK” oraz „KUKKE S.A.”.